

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr. 3 (464)

1992 liepa

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA SKELBIA NAUJŲ NARIŲ VAJŲ

Po II-jo Pasaulinio karo ne savo noru už Lietuvos ribų atsidūrę lietuviai nepanoro išnykti svetimųjų jūroje. Tam 1950 metais jie sukūrė išeivių organizaciją **PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ**. Ji turėjo apjungti visus plačiame pasaulyje išsisklaidžiusius lietuvius, kad visi bendromis jėgomis dirbtų lietuviybės išlaikymo darbą, kad visi prisidėtų prie kovos dėl pilno Lietuvos neprikalsumybės atstatymo.

Šiandieną **PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ**, turinti savo padalinius per 20-je valstybių, yra atlikusi milžinišką kultūros darbą ir paveikiai prisidėjusi prie Lietuvos laisvės atgavimo. Tikėjimas Lietuvos laisvės ir lietuvių tautos amžinumu buvo ne iliuzija. Neveltui buvo ir visas darbas ir visos pastangos. Išeivija išliko lietuviška, o Lietuva tapo laisva.

Ir ateityje **LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ**, kaip visus išeivius jungianti organizacija bus reikalinga; jos uždaviniai mažai pakitę. Norėdami pagyvinti veiklą, skelbiame vajų ir norime, kad kuo daugiau lietuvių kilmės žmonių, nepaisant kokios valstybės piliečiai jie būtų, jungtųsi į **VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ**. Raginame LB apylinkių vadovybes, dvasiškius, kitas lietuviškas organizacijas ir pavienius aktyvius narius paremti šį vajų.

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

- per savo apylinkes ir toliau sudarys galimybę susitikimams, renginiams, bendravimui, tautinių papročių išlaikymui, lietuvių kalbos vartojimui;
- stengsis išlaikyti savo sukurtas įstaigas bei institucijas, kaip Vasario 16 gimnaziją ir kitas, Romuvos sodybą, ruoš minėjimus, suvažiavimus, koncertus ir kt. visiems lietuviams;
- teiks teisinę, socialinę ir kitokią pagalbą savo nariams;
- stengsis visais būdais padėti atsikuriančiai Lietuvai; žiniomis, pinigais, humanitarine pagalba. Ta parama Lietuvai šiuo metu labai reikalinga.

Išlikdami toliau tuomi kas esame - lietuviais, rodydami kūrybinę iniciatyvą, išliksime laisvi nuo aplinkos ir jos spaudimo.

Registruokitės artimiausioje savo gyvenamosios vietos LB apylinkėje arba tiesiai Vokietijos LB valdyboje:

Litauische Volksgemeinschaft e.V.
Romuva, 6840 Lampertheim 4
Tel. 06256/322 Fax 06256/1641

*** kaip linksma ir smagu vėl būti lietuviu! ***

Apie Vasario 16-osios gimnazijos ateities perspektyvas

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ateina į gimnaziją laišku, kartais ir telefonu klausiama, ar nenumatoma gimnazijos uždaryti arba perkelti ją į Lietuvą. Kad nereikėtų kiekvienam atskirai atsakinėti, siunčiame bendrą atsakymą visiems per "Informacijas".

Pirmiausia, Lietuvos nepriklausomybė nėra dar taip labai įtvirtinta. Dar tebėra joje okupacinė kariuomenė, dar gali Lietuvoje ji sukelti įvairių suirūchių, dar gali būti ir naujų pabėgėlių, kuriems mūsų gimnazija būtų labai reikalinga.

Paskui klausimas, ar daug Vokietijos lietuvių norėtų šiuo metu savo vaikus siųsti mokytis į Lietuvą. Ne vien dėl materialinių sąlygų, kurios dar vis blogėja, bet jau vien dėl to, kad mokyklų sistema šiuo metu tebėra keičiama, dar nenusistovėjusios programos. Praeis nemaža metų, kol Lietuvoje bus pasiektas vakarietiškas mokslo lygis. Ypač sunku Lietuvoje išmokti užsienio kalbas, išskyrus rusų kalbą.

Vokietija ir kitos Vakarų valstybės išėjo Lietuvoje vidurinio mokslo nepripažįsta.

Kaip tik todėl paskutiniuoju metu mūsų gimnaziją lanko Lietuvos moksleiviai, kurie nori čia išlaikyti brandos egzaminus, kad galėtų Vokietijoje studijuoti.

Be to, labai svarbu mums išseivijoje išsiauginti jaunimą, nepakirstomis šaknimis. Dėl tos priežasties visų tautų išseiviai buriasi į centrus, į kolonijas ir visomis jėgomis stengiasi išlaikyti savo kultūrą, kalbą bei papročius. Mūsų pabėgėliai po Antrojo pasaulinio karo didelėmis pastangomis įkūrė šią gimnaziją, kad lietuvių jaunimas visada turėtų galimybės mokytis gimtosios kalbos. Ši gimnazija išaugo į Vokietijos, beveik jau ir į Europos lietuvių centrą: čia įsikūrusi Vokietijos lietuvių bendruomenės būstinė, lietuvių kultūros institutas, vyksta posėdžiai, suvažiavimai, koncertai, Studijų savaitės, parodos. Kodėl tad turėtume griauti savo pirmtakų pradėtą darbą. Juk visa tai dar ilgai bus reikalinga.

Mūsų mokyklos uždarymas vokiečių valdžiai šiais taupymo laikais būtų itin parankus ir laukiamas. Tačiau jie nekalba apie gimnazijos uždarymą, o mes galime lengvai išsivaizduoti, kiek nuostolio patirtume, patys ją uždarę.

Lietuva ir Vokietija ypatingai intensyviai vysto tarpusavio ryšius. Kiekvienas lietuviškai ir vokiškai gerai kalbantis žmogus tiek Lietuvai, tiek Vokietijai labai reikalingas. Tačiau su kalbomis reikalingas ir vakarietiškas mentalitetas. Reikia pasakyti, kad gimnazijoje besimokantys Lietuvos jaunuoliai, bendraudami su Vakarų jaunimu, turi galimybės neskausmingai keisti savo mąstyseną.

Yra aišku, kad, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, mums sumažės darbų ir uždavinių. Tuo reikia džiaugtis. Tačiau reikia būti budriems ir toli numatančiams. Dauguma išseivijos lietuvių ir toliau liks išseiviais. Todėl savo struktūras svetimoje šalyje reikia saugoti ir stiprinti, kad mūsų gyvenimas svetur būtų, kiek įmanoma, kokybiškesnis ir kad galėtume išauginti savo jaunimą lietuviška ir demokratine dvasia.

Šiuo laišku galbūt atsakyta daugeliui rūpimu klausimu. Taigi Vasario 16-osios gimnazija veiks ir toliau, ir, kaip visada, naujais mokslo metais sveikins mokinius iš įvairių pasaulio šalių.

Lietuva savo mažumoms teikia pakankamą apsaugą

Taip teigia Vokietijos federalinio parlamento (bundestago) bavarų krikščionių demokratų (CSU) partijos narys Hartmut Koschyk po apsilankymo Lietuvoje. Jis yra bundestago "Žmogaus teisių ir humanitarinės pagalbos" komisijos narys. Jos pavedimu savaitę laiko lankėsi Lietuvoje. Turėjo uždavinį paruošti pranešimą apie tenykščių mažumų padėtį, nes užsienyje nuolat pasirodo balsų, jog Lietuva engia savo mažumas, labiausiai lenkus.

Nepriklausomas Pabaltijo vokiečių mėnraštis BALTISCHE BRIEFE (Laiškai iš Pabaltijo) rašo, jog Lietuvoje gyvena 79,6% lietuvių, 9,7% rusų, 7% lenkų, po 1% gudų bei ukrainiečių ir t.t.

Lankydamasis Lietuvoje, Koschyk rado, jog respublika suteikia savo mažumoms europinio masto apsaugą. Nuo 1989 metų lapkričio mėn. veikia mažumų apsaugos įstatymas. Praeitų metų sausio mėnesį jis dar pagerintas. Ir vyriausybės programa aiškiai pasisako už mažumų apsaugą bei jų rėmimą. 1991 liepos mėn. Lietuvos parlamentas (t.y. Aukščiausioji Taryba) paskelbė programą apie mažumų mokymą vidurinėse ir aukštesiose mokyklose. Mažumų tarnyba turi patariamąjį balsą leidžiant jas liečiančius įstatymus. Ji pvz. pasisakė už mažumų teisių sustiprinimą pilietybės įstatyme. Vyriausybė norėtų pagerinti mokymą daugelyje rusų ir lenkų mokyklų. Mažumoms paremti išleidžiamos didelės sumos lėšų.

Vokiečių bundestago narys, arba kaip dabar Lietuvoje sakoma, deputatas Koschyk mano, jog lenkų gyvenamųjų rajonų savivaldybių paleidimas nėra nukreiptas prieš tenyškščius lenkus. Vyriausybės įgaliotinių paskyrimas nė kiek nesusiaurino lenkų mažumos teisių. O vis tik jis pageidavo, kad pažadėti naujų rajonų tarybų rinkimai būtų kuo greičiau įvykdyti. Gyventojams lenkams negali būti suversta kolektyvinė atsakomybė už buvusios komunistų partijos vadų klaidingą elgesį, - rašo mėnraštis BALTISCHE BRIEFE, informuodamas skaitytojus apie bundestago nario Koschyko padarytas išvadas iš savo savaitę trukusio buvimo Lietuvoje apie tenyškštę europinio masto mažumų teisių apsaugą.

Jaunimo politinis seminaras Bonn'oje

Vasario 16-osios gimnazijos moksleiviai, gegužės 23 buvo pakviesti į Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos surengtą politinį seminarą Bonn'oje. Bonn'ą pasiekė jau gerokai sutemus. Annaberge Pabaltiečių krikščionių studentų namuose buvo šiltai sutikti. Prie laužo laukė skanus užkandžiai ir dainos. Dainos tęsėsi dar ilgai po vidurnakčio, bet apie miegą niekas negalvojo. Ir keista, sekančios dienos rytą nuovargio kaip nebūta.

Pavalgius sočius pusryčius, nusiteikta „iškentėti“ ne vieną valandą, klausant paskaitų. O paskaitos buvo įdomios.

Pirmasis paskaitininkas buvo prof.dr. Vaidotas Antanaitis, Lietuvos ambasadorius Vokietijoje. Jis papasakojo apie dabartinę Lietuvos politinę padėtį, apie Lietuvos tarpusavio santykius su Vokietija bei Rusija. Vokietiją neramina tautinių mažumų klausimas Lietuvoje, kurį nelabai objektyviai nušviečia rusų informacinės priemonės.

Daugelį nustebino pranešimas apie artimą Lietuvos ir Ukrainos ekonominį bei politinį bendradarbiavimą.

Maloniai nuteikė žinia, kad Lietuvos menas - dailė, muzika bei teatras - gali drąsiai konkuruoti Europos arenoje.

Egidijus Šaleika, besistažuojąs Frankfurto/M universiteto teisės fakultete, išsamiai palygino Vokietijos bei Lietuvos teises sistemas. Daugumą paskaitos klausytojų ypač domino Lietuvos parlamentinis gyvenimas, prezidento institucijos įvedimo klausimas. Taip pat buvo paliesti kai kurie Lietuvos konstitucijos projekto paragrafai.

Po kiekvienos paskaitos pasipildavo daugybė klausimų. Diskusijų taip pat netrūko.

Tačiau žmogus ne tik žodžiais sotus, jam dar reikia kartais ši bei tą ir į skrandį išimesti. Taigi, papietavo.

Po pietų išklausė paskaitos, kuri lieté visų trijų Pabaltijo valstybių krikščioniškąją jaunimą.

Protiškai padirbėjus, reikėjo atsipūsti. Šį kartą į darbą paleistos emocijos - žaidė tokį žaidimą, kuriame pasyvių stebėtojų ir norėdamas nerastum. Vakare vėl visi susirinkome prie laužo.

Sekmadienį po šv.mišių vieni iškylavo⁴ laivu į Linz'ą, kiti liko susipažinti su Bonn'a ir dalyvauti spontaniškai išsirutuliojusiam "vandens mūšyje", į kurį subūrė Annabergo pilies prižiūrėtojas Andrejis Urdze. Šiame mūšyje nebuvo nei laimėtojų, nei pralaimėtojų - kiekvienas turėjo gelbėti savo kailį, jei norėjo likti sausas. Deja, sausų nesimatė, nes A.Urdzės kibiras kiekvienam sausam grėsmingai pakibdavo virš galvos ir išpildavo savo turinį. Laikas prabėgo greitai. Reikėjo skirstytis. Grįždami gimnazijon, dalinosi Bonn'oje patirtais išpūdžiais. Visi džiaugės, smagiai ir įdomiai praleidę savaitgalį... ne gimnazijoje.

Vokietijos ateitininkų metinis suvažiavimas

ir šiemet įvyko per Sekmines, birželio 6 - 8. Jo organizatorė - Vasario 16 gimnazijos Vysk.M.Valančiaus vardo ateitininkų kuopos globėja Marytė Šmitienė. Suvažiavimo šeimininkas - Vokietijos liet. katal.sielovados direktorius prel.Antanas Bunga, gyv.Memmingene.

Birželio 6 popiet iš Hüttenfeldo į Memmingeną dviem autobusiukais ir dviem lengvais automobiliais išvyko 23 asmenys. Apie 350 kilometrų kelionė buvo laiminga. Memmingene hüttenfeldiškių laukė keletas svečių iš Lietuvos ir kitur. Po vakarienės savo būstinėje visus pasveikino prel.Bunga, linkėdamas, kad viešpatautų lietuviškos šeimos dvasia. M.Šmitienė pasidžiaugė, kad suvažiavime dalyvauja ir buvę Vysk.Valančiaus kuopos nariai, dabar jau studentai, ir svečiai iš Lietuvos.

Vilniaus arkidiecezijos ateitininkų pirmininkas mokyt.Vytautas Toleikis perdavė Lietuvos ateitininkų pirmininko prof.Arvydo Žygo sveikinimus ir papasakojo apie Lietuvos ateitininkų veiklą bei rūpesčius. Didelė veikla dar neišvystyta, bet pradžia gera - susibūrė gražus Lietuvos katalikiško jaunimo branduolys, žadąs augti platyn ir gilyn. Palyginti su prieškariniais laikais, negausus - vos apie 2.000. Stengiamasi susipažinti su ateitininkų principais, suformuotais jų ideologų prof.Stasio Šalkauskio, kun.Ylos ir kitų, juos pasisavinti ir jais gyventi. Dar vis neįstengiama nusikratyti ne tik jaunime, bet ir visuomenėje tebeviešpataujančio inertiškumo, baimės, perdėto kuklinimosi. Anksčiau ateitininkai nevengė vadintis elitiniu jaunimu. Šiandien gėdinamasi taip sakyti iš baimės būti palaikytiems pasipūtėliais. Trūksta didesnių planų. Baiminamasi ne tik savųjų, bet ir vakariečių. Iš vienos pusės bijomasi apsikresti jų neigiamybėmis, o iš kitos - jaučiamas menkavertiškumas. Bet pamažu dvasinis gyvenimas normalėja. Ateitininkai suras jiems prideramą vietą visuomenėje ir Bažnyčioje. Reikia tikėtis, kad išaugę skaičiumi ir sustiprėję dvasia Lietuvos ateitininkai suvaidins tokį vaidmenį, kokį vaidino prieškarinėje Lietuvoje.

Po pranešimo vyko gyvas pasikeitimas nuomonėmis. Pažadėta stengtis glaudžiau bendradarbiauti. Mokyt.Toleikis kvietė ateitininkus dažniau lankytis tėvynėje, arčiau pažinti Lietuvos jaunimą, ypač ateitininkus ir padėti savo patarimais.

Pirmoji Sekminių diena pradėta iškilmingomis pamaldomis šv.Ulricho namų koplyčioje, gausiai išpuoštoje bijūnais. Su trijų ateitininkų palyda įnešta ateitininkų vėliava. Kartu su ateitininkais meldėsi ir Memmingeno lietuviai, iš seno pasižymintys gražiu giedojimu.

Šv.mišias aukojo vysk.Antanas Deksnys, prel.Antanas Bunga, dr.J.Vaišvila, kun.K.Senkus, kun.R.Repšys ir Kauno kunigų seminarijos prefektas kun.Romualdas Vėlavičius. Pasveikinęs svečius bei parapijiečius ir pranešęs, kad du Vasario 16 gimnazijos mokiniai duos ateitininko išodį, perskaitė maldą į šv.Dvasią.

Vysk.Deksnys savo pamokslui motto pasirinko psalmės žodžius - Atsiųsk savo Dvasią, Viešpatie, tegul atnaujina žemės veidą. Pranešė, kad ne tik Memmingeno, bet ir visos Vokietijos lietuvių katal. sielovada besirūpinantis jos direktorius prel.Antanas Bunga švenčia 40 metų kunigystės jubiliejų. Paprastai jubiliečiai sveikinami dovanomis. Geriausios dovanos yra šv.Dvasios malonės. Šv.Dvasia per primicijas apdovanojo jubiliečią tokia energija, kad jos pakako 40 metų uoliai dirbti ne tik Vokietijos, bei ir Lietuvos žmonėms. Šv.Dvasia labai turtinga dovanomis ir noriai jas dalija. Jų labai reikalinga ir Lietuva, ypač jos vadai.

Ateitininkų įžodį davė Benigna Labanauskaitė ir Nerius Landys, bučiuodami vėliavą. Priėmė vysk. Deksnys ir užrišo ateitininkų moksleivių juosteles.

Prel. Bunga dėkojo koncelebrantams kunigams už iškilmingas pamaldas, pasveikino abu juonuolius, įstojusius į ateitininkus. Per jubiliejus jubiliečiai visados perdėtai giriami iki nusimelavimo. Jis to norėjęs išvengti ir savo jubiliejaus negarsinęs. Pakvietė visus susirinkti į svečių kambarį agapės ir išklaudyti pranešimo apie padėtį Lietuvoje. Galingai nuskambėjo ateitininkų himnas.

Svečių kambarį besigaivinančius šaltais gėrimėliais, informavo vilnietis mokytojas Vytautas Toleikis. Pr. m. gegužės 7 Vilniuje įsteigė ateitininkai būrelį, pasirinkusį šūki - atsakomybė, kompetencija, atvirumas. Jų Lietuvoje dabar labiausiai trūksta. Kiekvienas žmogus turi jausti atsakomybę už savo darbą ir tautą, dirbti kompetetingai, t. y. nekišti nosies į tokius dalykus, kurių neišmano. Lietuvoje suskilusi visuomenė ir jos partijos, netgi vieninčių sambūriai. Visur jieškoma priešų. Žmonės pavargę nuo politikos.

Kalbėtojas buvo paklaustas apie Bažnyčios padėtį. Atsakė, kad jaučiamas susidomėjimas religija. Daug žmonių eina į bažnyčią, nors neretas tik iš patriotizmo. Daug pašaukimų. Trūksta naujų apaštalavimo būdų. Kyla klausimas, ar Lietuvos Bažnyčia ištengs skubiai sumodernėti. Kuriasi katalikiškos mokyklos. Sunkiau su katalikų spauda. Pasidžiaugė gera radijo programa, pavadinta - kultūra ir Bažnyčia. Prel. Bunga padėkojo vienuolyno viršininkei Edelkundei už leidimą pasinaudoti puikiomis patalpomis. Dvi mokinės apjuosė ją lietuviška juosta. Jai ir prel. Bungai sugiedota Ilgiausių metų.

Popiet dauguma iškylavo, susipažindami su Bavarijos bažnyčiomis bei pilimis, nusidangindami net iki Alpių.

Po vakarienės, per kurią ir šiemet netrūko skanių prel. Bungos didžkukulių, visi persikėlė vakaroti į jo būstinę. Čia abiturientė Gabrielė Žaidytė pagrojo violončele, Laimutė Lipšytė ir Inga Senkutė dainavo ir kankliavo, o Baltija Udrytė deklamavo. Po jų programėlės vyko ilgas, įdomus ir triukšmingas žaidimas-varžybos. Visi padalyti į 4 grupes. Atsakinėdamas į klausimus, kiekvienas galėjo parodyti savo nusimanymą ateitininkų ideologijoje ir istorijoje, bendroje bei Lietuvos istorijoje, muzikoje, mene ir kitose srityse, o pabaigoje - dar ir savo fantaziją bei vaidybinius sugebėjimus duotomis temomis. Taip linksmi bevakarojant net nepastebėta, kad peržengtas vidurnaktis ir šeimininkas jau tyliai pasišalinęs ilsėtis...

Antroji Sekminių diena pradėta šv. mišiomis, kurias aukojo Vasario 16 gimnazijos kapelionas kun. Ričardas Repšys su prel. Bunga. Pastarasis pamoksle prisiminė Sekmines prieškarinėje Lietuvoje. Dievo tiesa išlaisvina žmones iš nuodėmės. Tik savo išmintimi pasitikintys darosi putlūs bei išdidūs. Kadaisie jie statė Babelio bokštą, bet išdidumo apsvaiginti nebeįstengė užbaigti, nes nebegalėjo susikalbėti. Šiandien pasaulyje kalbama daugeliu kalbų, bet nesusikalbama. Apaštalai, šv. Dvasios apšviesti, kalbėjo viena kalba, bet visi juos suprato. Turime daugiau melstis į šv. Dvasią, prašydami jos dovanų sau ir tėvynei, kad jos vadovai netaptų Babelio bokšto statytojais.

Visi buvo pakviesti į svečių kambarį išklaudyti Vasario 16 gimnazijos mokinės kaunietės Dianos Milerytės referato apie tos gimnazijos ateitininkus nuo jų kuopos įsteigimo iki dabar. Ji niekad os nebuvo gausi, bet buvo išeiiviškos lietuvių visuomenės druską, davusi žymių veikėjų. Pasigedo didesnių užmojų, glaudesnių ryšių su kitų kraštų ateitininkais ir dar daug ko.

Diskusijose vyravo pasikeitimas nuomonėmis vakarykščio pranešimo tema. Svečiai iš Lietuvos akcentavo daugiau gilinimasi į tikėjimo tiesas ir jų skleidimą, o Vokietijos ateitininkai didesnę dėmesį skyrė lietuviškumo išlaikymui. Iškelti ateitininkų bei skautų organizacijų panašumai ir skirtumai.

Per pietus šv. Hildegardos namų viršininkei ir virėjoms, kurios dvi paras ateitininkus ir jų svečius karališkai maitino, padėkota aprišant visas lietuviškų raštų juostomis ir sugiedant Ilgiausių metų.

Popiet visi išskubėjo namo. Prel. Bungos buveinėje, tris dienas prikimštoje svečių, įsiviešpatavo ramybė.

Mūsų Bendruomenėje

München

Metiniame LB apylinkės narių susirinkime š.m. gegužės 17 dalyvavo 28 asmenys. Pirmininkavo dipl. inž. Richardas Hermanas, sekretoriavo Alina Grinienė. Apylinkės pirmininkas dipl. inž. Robertas Šneideris pranešė, kad apylinkai priklauso 63 nariai; visi susimoka solidarumo įnašus, išskyrus 9.

Renginiai: Pabaltijo kraštų nepriklausomybės bendras paminėjimas, Motinos diena, kun. A.Hoffmanno primicija, R. ir V. Hermanų jubiliejus, Kūčios, Vasario 16 minėjimas. Lietuviškos pamaldos laikomos du kartus per mėnesį. Kasoje yra apie 1.000 DM.

Per diskusijas nariai pageidavo, kad valdyba gautų ir paskelbtų informaciją apie keliavimą į Lietuvą sąlygas.

Į valdybą perrinkti pirmininkas dipl. inž. R.Šneideris, sekretorius dr. Saulius Girnius ir naujai išrinkta Eglė Juodvalkė. Kontrolierėmis tapo Alina Grinienė ir Kristina Pauliukevičiūtė.

Susirinkimas baigtas tautos himnu. Po susirinkimo vyko Motinos dienos minėjimas. Keletą minčių apie motinas pateikė pirmininkas dipl.inž. R.Šneideris. Mirusios motinos pagerbtos susikaupimo minute, o gyvasias gėlėmis ir saldumynais apdovanojo LB apylinkės valdyba ir parapijos komitetas. Poetė Eglė Juodvalkė padeklamavo J.Degutytės ir K.Bradūno eilėraščių, o solistas Gintaras Vyšniauskas, prisitardamas gitara, padainavo V.Juozapaičio "Parvažiavo saulė" ir savo kompozicijas pagal E.Mieželaičio ir kitų poetų eiles. Baigė vaikišku eilėraštuku bei dainėle motinai.

Visus svečius motinos pakvietė prie skanumynais apkrauto stalo. Skambėjo dainos motinos motyvais.

Stuttgart

Švabijos lietuviai Motinos dieną paminėjo pirmą gegužės sekmadienį Heidewuhr namuose 30-ties tautiečių iškyloje į Bergalingeną (Schwarzwalde). Šv. mišias už motinas aukojo kun. K.Senkus. Susipažinta su Šv.Rašto pasisakymais apie moteris. Skaityti eilėraščiai apie motiną ir grota muzika.

Motinos dienos minėjimas Homburge

LB apylinkės pirmininko Algirdo Palavinsko rūpesčiu Saaro krašto lietuviai galėjo maloniai atžymėti Motinos dieną Homburgo mieste. Apie 40 tautiečių susirinko Sekminių bažnyčioje, kur šv.mišias atnašavo kun.Ričardas Repšys. Vėliau visi susirinko parapijos salėje, kur šventės proga paskaitą skaitė Ona Meiglienė, šiuo metu dirbanti Lietuvos Respublikos pasiuntinybėje Bonn'oje. Po paskaitos galima buvo pasivaikinti, atsigaivinti, padainuoti ir pašokti. Šokiams elektriniais vargonais grojo vietinis muzikantas vokiečių. Šventė praėjo maloniai ir nuotaikingai.

Gražūs draugystės vaisiai

Juos š.m. gegužės 26 laidoje Nr.100 aprašė "Panevėžio balsas".

Draugystė su Memmingeno lietuviais užsimezgė prieš porą metų, kai Panevėžio dramos teatro aktorių grupė lankėsi Memmingene ir atliko programą Vasario 16 minėjime. Memmingeniškiai atsakė savo vizitu. Šiomet Panevėžio dramos teatro 5 aktoriai vėl žavėjo Memmingeno lietuvius savo menu tautos šventėje. Neliko skolingi ir memmingeniškiai. Šikart su gausiomis dovanomis, surinktomis lietuvių ir vokiečių. Vien senelių moterų klubas pasiavo 100 naktnių baltinių ir tiek pat sportinių kostiumėlių vaikams. Gausiai aukojo įvairios organizacijos ir pavieniai asmenys. Taip susidarė 5 didžiuliai sunkvežimiai, kuriuos su vairuotojais kelionei į Lietuvą davė vokiečių firmos. Keliavo 21 žmogus: Memmingeno LB apylinkės valdyba (pirmininkė Herta Schäle, vicepirmininkas Pov. Dresleras bei išdininkas V.Pependikis), Raudonojo Kryžiaus pirmininkas R.Petrauskas ir kiti. Dovanas išdaliavo svečiai patys. Juos priėmė miesto vadovai. Atsidėkojant už apsilankymą ir dovanas, svečiai buvo pagerbti kultūrkultūrine programa, kelione į Kryžių kalną ir kitaip.

Hamburg

Balandžio 24 Hamburgo apylinkės valdyba sušaukė visuotinį susirinkimą. Peržvelgę atliktus darbus, perrinko apylinkės valdybą. Naują valdybą sudaro: T.Lipšienė, pirm., R.Paulauskas, vicepirm., Laima Šaring, sekr., A.Mašidlauskienė, išdininkė ir P.Biermann'as, narys įvairiems reikalams.

Šalpa Lietuvai per Hamburgo Maltiečių ordino skyrių, talkinant lietuviams, siunčiama pastoviai.

Kun.Br.Kuculis gegužės 11, važiuodamas automobiliu, gavo širdies priepuolį ir buvo nuvežtas į ligoninę, kur išgulėjo visą savaitę.

Gegužės 23 šv. Teresės bažnyčioje per šv.mišias, o vėliau parapijos salėje, paminėtas a.a.kun. Šarkos 70-asis gimtadienis. Atsilankė ir svetimtaučių. Leonas Narkus prisiminė studijų laikus su kun. Šarka Vilniaus kunigų seminarijoje. T.Lipšienė perskaitė kun.Šarkos laišką Hamburgo lietuviams, rašytą jo kunigystės sidabrinio jubiliejaus proga. Parapijos salėje, šalia Aušros Vartų Marijos, papuoštos gėlių puokšte, stovėjo paveikslas, vaizduojantis kun. Šarką su popiežiumi Romoje 1986.

Hamburge lankėsi Vilniaus mergaičių choras "Liepaitės". Pakviestos į "Festival der Frauen 92", tarp 100 kitų atlikėjų, 20 "liepaičių" gegužės 27 gražiai atliko savo programą. Per Šeštines Hamburgo lietuviai pakvietė mergaites su palydove bei chorvedžiu į Blankenese's parapijos sodą kavutei. Už tai choras pasidėkojo parapijai St.Moniuškos mišiomis ir giesme "Marija, Marija" vakarinių šventadienio pamaldų metu. Parapiečiai šią staigmeną priėmė plojmais ir auka krepšelin. Vėliau, po sočios vakarienės, chorė vadovė Stefanija ir viena mergaitė išteikė apyl. pirm. T.Lipšienei žvakę keramikinėje žvakidėje, juosta ir lietuviškos duonos. "Liepaitės" sudainavo dar keletą gražių dainų, kurių su malonumu klausėsi vokiečiai, mergaičių globėjai Hamburge, ir būrelis lietuvių. Gegužės 31 "Liepaitės" giedojo pamaldų metu St.Michaelis, didžiausioje Hamburgo bažnyčioje. Vertėjos paslaugas stropiai atliko Dalia Baliulytė.

Gegužės 27 Hamburgo tautinių šokių grupė "Gintaras" buvo pakviesta vokiečių Kultūros ratelio prisidėti prie programos, kurią atliko iš Vilniaus iškviestas ansamblis "Vilma". E. ir R. Baliulių vadovaujami šokėjai labai gražiai sušoko 7 tautinius šokius, o vilniečiai grojo ir dainavo. Žiūrovai dėkojo audringais plojimais. Pavykęs vakaras!

Martynas Švėgžda-von Bekker laimėjo Elise-Meyer-Stiftung pirmą prizą smuiku. Aukštoji muzikos ir teatro mokykla Hamburge birželio 11 surengė įvairių instrumentų 1-ųjų prizininkų koncertą. Ta proga Martynas Š.-v.Bekker meistriškai pagrojo Maurice Ravel'io "Tzigane". Klausytojai nepagailėjo gausių aplo-dismentų.Priedu smuikininkas labai jautriai pagrojo F.Kreisler'io "Rondino". Per pertrauką buvo perduoti prizai varžybų laimėtojams. Malonu matyti jauną lietuvį prizininkų tarpe!

Birželio 13 St.Petri bažnyčioje, Hamburgo miesto centre, įvyko tradicinės ekumeninės pamaldos už išvežtuosius į Sibirą. Estų, latvių ir lietuvių kvietimu, nepaisant savaitgalio ir gražaus oro, maldininkų gausiai susirinko. Pamaldų metu solo giedojo estė Wilma Brinkmann.

Motinos dienos minėjimas Hüttenfeld

Š.m. gegužės 8 Romuvos liet. moterų klubas, vadovaujamas Eugenijos Lucienės, suruošė motinos dienos minėjimą.

Šventė prasidėjo ekumeninėmis pamaldomis Hüttenfeldo katalikų bažnyčioje. Ev. kun. Fr.Skėrys ir kat. kun. Ričardas Repšys kartu su tikinčiais meldėsi už gyvas ir mirusias motinas. Vargonavo Karelas Herca.

Po pamaldų šventės dalyviai rinkosi į pilį. Pasivaišinę kavute bei pyragais, laukė paskaitos ir koncerto.

Minėjimą atidarė E.Lucienė, sveikindama visus šventės dalyvius. Seniausiajai močiutei, Paltinienei, A.Paltino mamai, gimnazijos mokiniai išteikė po rožę - susidarė graži ir didelė puokštė.

Šventei skirtoje paskaitoje docentė Ona Meiglienė kalbėjo apie motiną labai įvairiapusiškai, akcentuodama lietuviškos motinos dalį visais laikais, o ypač šiuo sunkiu laikmečiu, kai lietuviui motinai tenka sunkus uždavinys atstatyti šeimos šventovę, sugriautą komunizmo statytojų.

Doc. Ona Meiglienė šiuo metu dirba Lietuvos informacijos biure Bonno'je. Su ja kartu į Motinos dienos minėjimą atvyko garbingas svečias iš Lietuvos Ambasadose - atarėjas ekonomikos klausimais dr. Jonas Rudalevičius. Po minėjimo jie abu atskiroje patalpoje priėmė visus, kurie norėjo gauti aktualių žinių pilietybės, vizų ir kitokiais klausimais.

Po įdomios, turiningos ir neperilgos paskaitos sekė koncertas. Solistė Nelė Paltinienė, palydima A. Paltino, sudainavo daug dainų, skirtų mamai, pavasariui, Lietuvai ir mylimam uostamiesčiui - Klaipėdai. Malonu buvo tai, kad kai kurioms šių naujų dainų žodžius sukūrė Helena Liepienė, gyvenanti Frankentalyje, o muziką - A. Paltinas. Yra labai džiugu, kad išėivijoje reiškiasi kūrybinės jėgos, o tuo labiau, kai poetai ir muzikai gyvena čia pat: mes juos matome, su jais bendraujame ir jais didžiuojamės.

Koncerto pertraukos metu gimnazijos mokinės I. Senkutė, R. Margevičiūtė ir L. Lipšytė, paruoštos muzikos mokytojo A. Paltino, padainavo dvi dainas mokytojų. Antrą dainą pianinu palydėjo R. Margevičiūtė.

Po koncerto šventės dalyvių jau laukė keptos dešrelės, gėrimai, loterija. Ilgai nusitęsė vakaras, maloniai bendraujant su draugais ir pažįstamais.

Vilniaus arkivyskupas Audrys Bačkis Vasario 16-osios gimnazijoje

Birželio 16 Vasario 16-osios gimnaziją savo apsilankymu pagerbė Vilniaus arkivyskupas Audrys Bačkis. Mokinių sudarytu iš tautinių juostų garbės taku svečias įėjo į gimnazijos valgyklą, kur buvo paruošta iškilminga vakarienė. Pavalgius, gimnazijos direktorius A. Šmitas sveikino svečią ir jį lydinti prelatą A. Bungą, o svečias taip pat tarė šiltų žodžių gimnazijos mokiniams. Mokiniai pasveikino arkivyskupą kankliavimu ir dainomis. Vėliau daugelis susirinko pilies koplyčioje, kur arkivyskupas kartu su prelatu Bunga ir gimnazijos kapelionu R. Repšiu atnašavo šv. mišias. Po to pilies konferencijų kambaryje arkivyskupas maloniai sutiko pasikalbėti su mokiniais ir Romuvos apylinkės nariais. Pokalbiai buvo įdomūs, nes arkivyskupas yra gimęs Lietuvoje, augęs Prancūzijoje, nuėjęs ilgą kelią Vatikano diplomatinėje tarnyboje, o čia staiga atsidūrė laisvoje, bet dvasiškai sužalotoje Lietuvoje. Todėl jo požiūris į šiandienę Lietuvą, ypač į jos dvasinį gyvenimą, pasižymėjo išvalgumu.

Sekančią dieną arkivyskupas A. Bačkis išvyko į Karlsruhe dalyvauti Vokietijos katalikų dienoje.

Abiturientai

Šiais metais brandos egzaminus išlaikė trys abiturientai.

ASTRIDA KRAUSAITĖ, gim. 1971, atvyko į Vasario 16 gimnazijos penktą klasę 1982 iš Müncheno. Dainavo gimnazijos chore, buvo mokinių komiteto atstovė, skautė, šoko tautinius šokius. Dėl studijų dar neapsisprendusi.

JURIS ROITAS, gim. 1971, įstojo į mūsų gimnazijos šeštą klasę 1983. Mielai šoko tautinius šokius, dainavo gimnazijos chore. Buvo mokinių komiteto atstovas. Dėl studijų dar neapsisprendęs.

GABRIELĖ ŽAIDYTĖ, gim. 1970, į mūsų gimnaziją atvyko iš Vilniaus 1990 į dvyliktą klasę. Tai pirma mokinė iš Lietuvos, kuri Vasario 16-osios gimnazijoje išlaikė brandos egzaminus. Gabrielė yra aktyvi gimnazijos ateitininkų kuopos narė. Ypač daug laiko skyrė mokslui, kad per dvejus metus pasiruoštų brandos egzaminams pagal Vokietijos programą, kuri gana skiriasi nuo lietuviškosios. Ketina studijuoti meno istoriją bei teologiją Eichstätto katal. universitete ir grįžti dirbti į Lietuvą.

Abiturientų išleistuvės

Paskutiniuosius brandos egzaminus mūsų abiturientai išlaikė birželio 11. Kadangi du iš jų turėjo gana greitai išvykti, tą pačią dieną buvo surengtos išleistuvės. Iškilmingų pietų metu dalyvavo visi gimnazistai, mokytojai ir Vokietijos LB valdybos atstovai. Gimnazijos direktorius A.Šmitas pirmasis atsisveikino su šios gimnazijos globotiniais, išskrendančiais į naują, kitokią gyvenimą su brandos atestatais rankose. Padovanojo po ką tik pasirodžiusią buv. šios gimnazijos direktoriaus V.Natkevičiaus knygą apie dr. Joną Grinių. Ir jis, ir klasės auklėtojas mokyt. A.Weigel ir VLB valdybos sekretorė E.Tesnau linkėjo jiems geros kloties, prašė tapti aktyviais lietuvių Bendruomenės nariais ir įteikė po dailiosios liet. literatūros veikalą. Abiturientų vardu kalbėjo G.Žaidytė. Ji dėkojo direktoriui, mokytojams, bendrabučio auklėtojams, gimnazijos personalui už globą, žinias, rūpinimąsi jais. Ji taip pat linkėjo mokiniams patirti tą džiaugsmą, kad štai - vienas gyvenimo etapas įveiktas.

Pašventintas pamatinis bažnyčios akmuo

Hüttenfeldo katal. Jėzaus Širdies parapijos bažnytėlė buvo nedidelė - talpino vos apie šimtą maldininkų. Bažnytėlės pastatas paseno, apspuro ir prašėsi pagrindinai atnaujinamas. Parapija ryžosi pastatyti naują.

Darbai pradėti iš kito galo. Pirmiausiai išigyti garsūs varpai. Prieš keletą metų pastatyta moderni parapijos salė - Tėvo Delpo centras, kainavęs apie milijoną DM. Dabar atėjo eilė ir bažnytėlei. Birželio 12 pašventintas pamatinis naujosios bažnytėlės akmuo. Šventino ir pamokslą pasakė Mainzo vyskupijos kanauninkas Engelbert Priess, asistuojamas Lampertheimo parapijos, kuriai ir Hüttenfeldas priklauso, klebono kun.P.Hammerich.

Parapijos tarybos pirmininkas Rudolf Schäfer, pasveikinęs gausius garbinguosius svečius, pranešė, kad statomoje bažnytėlėje bus per 100 sėdimų vietų ir tilps apie 200 žmonių. Kainuos apie 3,8 milijonus DM.

Kalbėjo Lampertheimo burmistras Dieter, archit.prof.Beck, Hüttenfelde pastatęs Bürgerhaus'ą, Tėvo Delpo centrą, Vasario 16 gimnazijos berniukų bendrabutį bei atnaujinęs Romuvos pilį, ir kiti. Giedojo evangelikų ir katalikų parapijų chorai, grojo Lampertheimo bažnytinis orkestras.

Po pašventinimo iškilmių visi buvo pakviesti į palapinę šventoriuje pasivaišinti įvairiais gėrimėliais, įskaitant alų ir vyną, skrudinamomis dešrelėmis ir riestainiais. Iki varpų skambėjimo - viskas nemokamai. Grojo orkestras. Kai jau buvo visi pasisotinę, po gero pusvalandžio užgaudė varpai. Iškilmės dalyvavo ir Hüttenfeldo lietuviai bei daug Vasario 16 gimnazijos mokinių.

Nugriautą bažnytėlę apie keturis dešimtmečius naudojosi Vasario 16 gimnazija ir kiti lietuviai. Joje buvo lietuvių vyskupų teikiamas sutvirtinimo sakramentas, krikštijama, tuokiama ir meldžiamasi už mirusius tautiečius. Ir naujosios bažnytėlės durys bus atviros lietuviams. Juolab, kad Hüttenfeldo liet.katal. yra vokiečių katalikų parapijos nariai.

Joninės Vasario 16 gimnazijoje

Birželio 20 vėl rinkosi Vokietijos lietuviai į tradicinę Joninių šventę gimnazijos parke. Nuo pat ryto žvalgėmės į ūkanotą dangų, tikėdamiesi, jog neims krapnoti ir nesugadins svečių nuotaikos. Svečiai vis važiavo, mašinų vis daugėjo, o dangus nesigiedrijo, tačiau nelijo, o darėsi šilčiau. Apie ketvirtą valandą popiet gimnazijos mokiniai atliko svečiams meninę programą. Choras, vadovaujamas mokyt. A.Paltino, sudainavo keletą dainų, o šokėjai, paruošti M.Šmitienės, sušoko nemaža tautinių šokių, pritariant gimnazijos orkestrui. Šventėje dalyvavo ir Hüttenfeldo vokiečių vyrų choras, kuris neseniai atšventė 100 metų jubiliejų. Jis, parko medžių fone sudainavo keletą gražių dainų. Vėliau ir prie stalo pasireiškė jo narių puikūs balsai. Chore dainuoja ir du Romuvos apylinkės vyrai.

Maloni staigmena buvo dabar pietų Vokietijoje gastroliuojančio estrados dainininko vilkaviškio Juozo Jurkšaičio pasirodymas. Prisitardamas gitara, padainavo iš Lietuvos atsivežtų keletą čia dar negirdėtų dainų. Dainavo ir vėliau prie laužo ir su savo bendrakeleiviais vadovavo bendram dainavimui.

Birželio trėmimų minėjimas

Birželio 15 vakare Vasario 16-osios gimnazijos mokiniai ir mokytojai, o taip pat ir daugelis Hüttenfelde gyvenančių lietuvių, susirinko paminėti didžiųjų bolševikinių trėmimų pradžią 1941 birželio vidury. Minėjimas buvo pradėtas šv.mišiomis gimnazijos parko didžiojoje pievoje, apsuptoje senų medžių, nušviestų besileidžiančios saulės. Šv.mišias atnašavo gimnazijos kapelionas kun.R.Repšys. Jis kvietė visus kartu melstis už mirusius tremties lageriuose ir kalėjimuose nuo bado, šalčio ir ligų, už grįžusius tėvynėn su palaužta sveikata, už visus žmones, netekusius tėvynės, o taip pat ir už jų budelius, pasmerkusius tokią daugybę žmonių kančioms. Po šv.mišių minėjimo dalyviai nuėjo prie gimnazijos kryžiaus. Čia direktorius A.Šmitas kreipėsi į susirinkusius, primindamas, kaip skaudu buvo išgyventi trylikos žmonių mirtį sausio įvykių metu, ir palygino, koks skausmas ištiko lietuvių tautą, kada į mirtį buvo gabenama dešimtys tūkstančių lietuvių, mylėjusių savo tėvynę. Prie kryžiaus mokiniai deklamavo tremtinių eiles, skaitė jų išgyvenimų prisiminimus, sugiedojo "Leiskit į tėvynę" bei "Lietuva brangi". Tuo metu buvo nuleista Lietuvos trispalvė, tą dieną kabojusi iki pusės stiebo. Prie kuklaus, savo pačių sukalto medinio kryželio, papuošto pievų gėlėmis, mokiniai padėjo žvakutes, atsineštas nuo šv.mišių altoriaus.

Gimnazijoje tapo tradicija, kad šį minėjimą ruošia 13b klasės mokiniai. Šį kartą jiems talkininkavo trys vienuoliktokės, atvykusios čia mokyti iš Lietuvos.

Lietuvos dailininkų paroda Viernheime

Balandžio 24 Viernheimo miesto burmistro pavaduotojui padedant, miesto magistratė buvo surengta dviejų Lietuvos dailininkų darbų paroda. Parodoje dalyvavo ir abu dailininkai bei jų vertėja ir pagalbininkė.

Vienas šių dailininkų, akvarelistas BENJAMINAS JENČIUS, jau ne pirmą kartą savo spalvingas akvareles eksponuoja Vokietijoje. 1988 jo darbai buvo išstatyti Landau mieste, Z.Leiti surengtoje parodoje "Tiltai". Po to sekė dalyvavimas kitose parodose Europoje ir JAV.

Kitas dailininkas, EDMUNDAS ŠIMOLIŪNAS, atvežė į Viernheimą aliejumi tapytus paveikslus. Šie savo spalvų čiurlionišku švelnumu sudarė kontrastą greta išstatytoms akvarelėms.Dzūkijos, Žemaitijos peizažai, koplytstulpiai, rudens, pavasario vaizdėliai žavėjo daugelį parodos lankytojų. Dailininkas yra dalyvavęs įvairiose parodose Lietuvoje ir tarptautinėje parodoje Danijoje, Nyborge mieste.

Abu dailininkai šiuo metu gyvena Alytuje ir dirba pedagoginį darbą.

Panašiai tuo pačiu metu savo paveikslų parodą Kaune surengė Romuvos apylinkės narė Meilė VERŠELIENĖ, kurios atidaryme dalyvavo ir ji pati su savo vyru. Paroda veikė ilgesnį laiką T.Ivanausko zoologijos muziejaus salėje.

"Kauno tiesa" parašė pokalbį su M.Veršeliene ir pažymėjo, jog lankytojai ir meno žinovai šiltai priėmė jos kūrybą.

Dailės paroda Romuvos pilyje

Gegužės 8 Romuvos pilyje buvo surengta dviejų Hüttenfelde gyvenančių menininkų paroda. Lankytojus vėl savo darbais pradžiugino dailininkė JŪRATĖ BATŪRA LEMKIENĖ. Jos tušu piešti Hüttenfeldo miestelio ir mūsų parko vaizdai labai romantiški. Šįkart ji išstatė ir akvarelių. Dailininkė yra surengusi ne vieną parodą čia, Vokietijoje ir Kanadoje.

Kartu su Jūrate Lemkiene savo darbus išstatė Hüttenfelde gyvenantis vokiečių dailininkas BERND KROEBER. Jo raižiniai pasižymėjo spalvų švelnumu ir kažkuo priminė Lietuvos dailininkų kūrinius. Šis menininkas yra eksponavęs savo kūrinius įvairiuose Vokietijos ir JAV miestuose.

Be ribų - šiuolaikinis menas išeivijoje

Š.m. birželio 3 Nordrhein-Westfalijos krašto atstovybėje Bonnoje buvo atidaryta paroda "Be ribų", kurioje savo kūrinis išstatė užsieniečiai menininkai, radę Vokietijoje prieglobstį. Parodos tikslas - duoti apžvalginį vaizdą apie įvairių kraštų politinių pabėgėlių menininkų darbus ir sudaryti jiems forumą pasirodyti platesnei vokiečių visuomenei. Į parodos atidarymą organizatoriai pakvietė ir VLB Valdybos atstovą.

Iš 114 menininkų komisija atrinko 29, kurie išstatė 70 darbų. Parodoje dalyvavo menininkai iš Irano, Irako, Sandraugos valstybių, Čekijos ir Slovakijos, Kinijos, Jugoslavijos, Turkijos, Algerijos, Rumunijos, Čilės, Vengrijos ir Etiopijos. Ateinančių dvejų metų bėgyje paroda apkeliaus apie dešimt Vokietijos miestų.

Atidaryme kalbėjo Nordrhein-Westfalijos ministras pirmininkas Johannes Rau, Bundestago prezidentė Rita Süßmuth, Vidaus reikalų ministras Rudolf Seiters, Vokietijos raudonojo kryžiaus viceprezidentė Soscha Grafienė Eulenberg bei Fondo "Menas ir kultūra" įgaliotinis Klaus Honnef.

Kalbėjusieji politikai ypač pabrėžė užsieniečių bėglių problemą Vokietijoje ir norą ją kaip nors spręsti. Rau, nurodęs, jog šiuo metu apie 17 milijonų žmonių juda iš vienos vietos į kitą, kad iki šio šimtmečio galo 650 milijonų žmonių žiės kos naujos tėvynės, kad artimu laiku tarp 4 ir 5 milijonų iš sugriuvusios Sovietų Sąjungos pas mus žiės kos geresnio gyvenimo, teigė, jog mūsų visuomenė yra turtinga visuomenė ir ji turi būti solidari su tais, kurie nieko neturi.

Süßmuth pripažino, kad Vokietija faktiškai yra multikultūrinė visuomenė, nors ir vengiama ši terminą vartoti dėl jo nepopuliarumo. Ji nurodė, kad uždarius sienas, problemos neišsispres. Reikia sudaryti sąlygas, kad tie, kurie čia atvyksta, būtų įjungti į visuomenę.

Seiters iškėlė Vokietijos vyriausybės suteiktą paramą parodai ir manė, jog meninė kūryba gali palengvinti susidoroti su tėvynės netekimo problema, o kartais ji gali atkreipti visuomenės dėmesį į skriaudžiamos tautos likimą.

Atidarymo dalyviai buvo gausiai pavaišinti gėrimais ir užkandžiais.

Kazimiero Senkaus 50 metų kunigystės jubiliejus

Nors kun. K.Senkaus 50 metų kunigystės jubiliejus buvo prisimintas š.m. sausio 25 kartu su jo 70-ju gimtadieniu jaunųjų lietuvių susitikime Stuttgarte, bet tikrasis ir šaunus minėjimas įvyko gegužės 31 irgi Stuttgarte.

Pradėta 10 val. iškilmingomis pamaldomis šv. Nikalojaus parapijos bažnyčioje, kur kun. Senkus kiekvieną rytą aukoja šv. mišias. Šį sekmadienį šv. mišias aukojo jubiliatas su vysk. Antanu Deksnium, prel. Antanu Bunga, kun. dr. Vaišvila bei kun. Ričardu Repšiu ir trimis vokiečių kunigais. Kadangi dauguma maldininkų buvo vokiečiai, pamaldos buvo laikomos vokiečių kalba su dideliais lietuviškais įtarpais. Gražiai giedojo parapijos choras ir grojo smuikininkas Kr.Esswein.

Pamaldų pradžioje jubiliatą pasveikino parapijos klebonas kun. Kleiner ir įteikė dovaną - kieliką. Kunigas Senkus pasidžiaugė, kad jo bendradarbiavimas su vokiečių parapijiečiais buvo darnus ir išreiškė viltį, jog ir toliau toks paliks. Sveikino ir parapijos vaikų atstovai. Visa bažnyčia, palydima vargonų, sugiedojo lietuviškai Marija, Marija.

Laudatio pamokslą pasakė Vokietijos lietuvių katalikų sielovados direktorius prel. Antanas Bunga. Pirmiausia pabrėžė, kad kun. Senkus 50 metų uoliai vykdė Kristaus apaštalamis duotą įsakymą skelbti Dievo žodį ir kėlė klausimą, ar šiais laikais dar reikalingi kunigai. Juk turime daugybę mokslininkų, gydytojų, psichologų, inžinierių, dailininkų, mokytojų, įvairių draudimų, tai kam dar tie kunigai. Nors šiandienos žmogus turi kas rūpinasi jo sveikata, kas stato jam namus ir gamina automobilius bei lėktuvus ir yra iš visų pusių apsidraudęs, jį slegia dideli rūpesčiai, kuriais neturi su kuo pasidalyti. Tik patikimai atsiverdamas kunigui, palengvina savo širdį ir sielą.

Maldavimus lietuviškai skaitė Vasario 16 gimnazijos kapelionas kun. Ričardas Repšys ir dvi tautiniais drabužiais pasipuošusios mokinės - jubilianto giminaitė Inga Senkutė irgi lietuviškai, o Laimutė Lipšytė tą patį tekstą vokiškai.

Baigiantis pamaldoms, kun. Senkus dėkojo visiems dvasininkams, su juo koncertavusiems šv. mišias, choristams, jų dirigentui, vargonininkui ir smuikininkui - už meninių pamaldų apipavidalinimą, sveikintojams - už nuoširdžius linkėjimus ir visiems maldininkams - už maldas.

Vysk. Antanas Deksnys pasveikino jubiliatą visų lietuvių vardu, pastebėdamas, kad kun. Senkus tarnavo ir tarnauja lietuviams užsienyje ir Lietuvoje. Šimtai žmonių tėvynėje yra patyrę jo tėvišką globą per šalpos organizaciją CARITAS.

Diena buvo šilta. Po šv. Mišių visi šnekučiavosi šventoriaus medžių pavėsyje, gaivindamiesi šaltais gėrimėliais. Tai labai priminė sekmadienių pamaldas Lietuvoje. Jubiliejinė puota - pietūs vyko kurortiniame Stuttgarto priemiesty Bad Canstatte, didžiojoje Kolpingo namų salėje. Dalyvavo apie 80 asmenų. Per pietus jubiliatas sveikino ir jo kultūrinę veiklą bei kūrybą apžvelgė muzikas dr. R. Kabelis. Šioje srityje jubiliatas gilią vagą išvarė paruošdamas platų liturginį giesmyną. Jis yra kultūrinių programų organizatorius ir dalinai atlikėjas Švabijos lietuvių renginiuose.

Antra jo veiklos sritis - materialinė bei finansinė parama Lietuvos žmonėms.

Muzikinėje programoje smuikininkė Rolanda Cechanauskaitė grojo iš J.S. Bacho ir iš B. Dvariono kūrybos. Pianistai dr. R. Kabelis ir T. Bakučionis dviem fortepijonais išpuodingai paskambino F. Liszto "Kryžiaus kelią".

Vysk. Antanas Deksnys nurodė, kad Kristus vadino savo mokinius draugais ir siuntė juos į pasaulį ieškoti daugiau draugų. Tą misiją Kristaus mokiniai yra perdavę kunigams. Jubiliatas ją uoliai vykde.

Kankliavo mokinės Inga Senkutė ir Laimutė Lipšytė, skambindamos mūsų liaudies dainų melodijas.

Vokietijos LB valdybos pirmininkas Arminas Lipšys dėkojo kun. Senkui už vadovavimą Stuttgarto LB apylinkei. Nuo pat įsisteigimo jubiliatas yra pagrindinis jos ramstis.

Vienuolis kun. Jokūbas Förg yra vokietis, bet daugiausiai gyvena ir dirba Austrijoje. Savo sveikinimo žodyje prisiminė seną pažintį su jubiliatu, platinant LKKB ir kitokiais būdais keliant Lietuvai daromas skriaudas.

Prel. Antanas Bunga, sveikindamas jubiliatą, padovanojo lietuviškų raštų juostą su įrašu "50 metų".

Kiek daug nuoširdžių draugų lietuviai ir Lietuva turi Vokietijoje, parodė ir kun. Senkaus pasveikinti iš Bavarijos atvykusi Donauwörtho vienuolyno viršinininkė Alberta.

Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šmitas teigė, jog sunku būti kunigu jau vien dėl sunkių teologijos studijų (kalbėtojas yra pats teologiją studijavęs). Visur lietuviai telkiasi apie kunigus. JAV - bėse marijonų, pranciškonų ir jėzuitų vienuolynai paveikiai puoselėjo lietuvių kultūrą. Ir Vokietijos lietuvių kultūrinis ir bendruomeninis gyvenimas be kunigų būtų daug skurdesnis. Prie kitų kalbėtojų išvardintų jubilianto nuopelnų direktorius suminėjo lietuvių kultūros draugijos įsteigimą, keletos muzikos plokštelių išleidimą, paveikią pagalbą steigiant Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungą ir nuolatinį jos rėmimą. Daug kam ir asmeniškai kun. Senkus yra padėjęs.

Klaipėdiečių atstovė pasidžiaugė vaisingu bendradarbiavimu su jubiliatu.

Dr. Jonas Norkaitis pastebėjo, kad nors jubiliatas kunigu išsventintas Vokietijoje (Münstery), bet daugiausiai dirba su lietuviais. Linkėjo, kad jo giesmės vis daugiau plistų. Stuttgarto lietuvių vardu įteikė puokštę gėlių.

Minėjimas baigtas jubilianto padėka visiems dalyviams bažnyčioje bei pietuose, ypač už maldas. Visi sugiedojo Lietuva brangi...

Meno istorikui dr. Povilui V. Reklaičiui 70 metų

Jubiliatas yra gimęs 1922 gegužės 20 Kaune. Tėvas - jūrų inžinierius, motina - vokiečių kalbos mokytoja. 1930-1939 mokėsi jėzuitų gimnazijoje Kaune. Studijavo filosofiją Kaune ir Vilniuje, meno istoriją - Poznanėje, meno istoriją, filosofiją ir bibliotekininkystę - Tübingene, kur 1950 gavo filosofijos daktaro diplomą. 1956-1967 buvo J.H. Herderio instituto bendradarbis, 1967-1982 - vokiečių bibliotekų tarnautojas.

Savo asmeniniame archyve yra sutelkęs daug medžiagos Lietuvos architektūros, dailės, ikonografijos, kartografijos, bibliografijos bei užsienio lituanistikos temomis. Paskelbė per 100 dokumentuotų straipsnių: lietuvių kalba - Lietuvių enciklopedijoje, Aiduose, Kary, Lituanistikos darbuose ir kt.; vokiečių kalba - Commentationes balticae, Zeitschrift für Ostforschung, Acta lituanica, Nordost-Archiv ir kt.; anglų kalba - Encyclopedia lituanica, Lituanus. Penki leidiniai vokiečių kalba pasirodė istorijos ir meno istorijos temomis. Uolus Lietuvių kultūros instituto bei Vokietijos LB narys ir bendradarbis, skaitęs paskaitas LKI mokslinėse konferencijose ir Lietuviškųjų studijų savaitėse. Išėjęs į poilsį 1982, nuolat rašo mokslines studijas.

MIRUSIEJI

Andrius Šmitas, sen., mirė 1992 balandžio 10 Schleswigo ligoninėje vėžiu. Palaidotas balandžio 15 Süderbrarupo kapinėse šalia savo mirusios žmonos. Laidojimo apeigas atliko vietos evangelikų kunigas. Laidotuvėse be kaimynų dar dalyvavo visi trys sūnūs: Adolfas iš New-Yorko (JAV), Andrius (Vasario 16 gimnazijos direktorius) iš Hüttenfeldo ir Arnoldas iš Mannheimo.

Velionis buvo gimęs 1904 sausio 14 Pajiesio kaime Igliškėlių valsč., Marijampolės apskr. Kalvis. 1934 vedė Juzę Urbonaitę, su kuria susilaukė 6 vaikų: 2 dukros gimė Lietuvoje, sūnus ir dukra Lenkijoje ir 2 sūnūs (Andrius ir Arnoldas) Vokietijoje. Visos trys dukros yra mirusios.

Į Vokietiją repatriavo 1941. 1943 paimtas į kariuomenę. 1945 gegužį pateko į anglų belaisvę. Iš jos atleistas po dviejų mėnesių, susirado šeimą Süderbrarupe. Ten įsigijo namą, kuriame gyveno iki mirties.

Vladimiras de Castro mirė 1992.I.18 Mainze. Portugalų kilmės bajoras, rusas, dirbęs lietuviams ir vokiečiams.

Buvo gimęs 1907 Raudonės pilyje. Bolševikų revoliuciją pergyveno Rusijoje. Gimnaziją ir VDU teisių fakultetą baigė Kaune. Tarnavo Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, eidamas įvairias aukštas pareigas. Prieš sovietų okupaciją užsienio reikalų ministras J. Urbšys jį su šeima išsiuntė į Belgiją. Per karą buvo vertėjas Vokietijoje. Po karo dėstė anglų kalbą lietuvių stovyklose, vėliau - rusų kalbą bei literatūrą Mainzo universitete ir Aukšt. technikos mokykloje Darmstade.

M.K. Čiurlionio kūrybos žinovas. Apie jį skaitė paskaitas dviejose Europos liet. studijų savaitėse. Lankėsi Lietuvoje, kur buvo susitikęs su savo buvusiu viršininku J. Urbšiu.

Liko žmona Hildegard ir dvi dukros su šeimomis.

Hermann - Josef Dahmen, prof. dr., mirė 1991 lapkričio 14, eidamas 81 metus.

Per praėjusį karą buvo vokiečių pareigūnas kultūros reikalams Lietuvoje. Eidamas atsakingas pareigas, užuot trandęs Lietuvos kultūrininkus, stengėsi jiems padėti. Turėjo ryšių netgi su pogrindžiu. Tapęs dideliu lietuvių draugu ir užtarėju, ir po karo nenutraukė ryšių. Buvo muzikas, Pabaltiečių draugijos prezidiumo garbės narys ir tos draugijos vokiečių pirmininkas vokiečių - lietuvių sąjungoje. Keletą metų ruošė Pabaltiečių kultūros dienas, į kurias ir lietuviams buvo atviros durys. Lietuvių muzikos žinovas ir propaguotojas.

Kazys Motgabis, VLB Romuvos apylinkės mairys, mirė 1992.V.13. Palaidotas gegužės 18 Hüttenfeldo kapinaitėse. Laidojimo apeigas atliko Lampertheimo šv. Andriejaus parapijos, kuriai ir Hüttenfeldas priklauso, klebonas Peter Hammerich. Jo bažnyčioje velionis per pamaldas dažnai smuikavo.

Laidotuvėse dalyvavo visa gimnazija. Gedulingas šv. mišias Romuvos pilies salėje aukojo kapel.R.Repšys, MIC, su kun.Hammerich. Pamoksle kun.Repšys sakė, jog laidotuvės nėra tinkamas terminas. Geriau tiktų palydėtuvės. Taip senovės lietuviai ir sakydavo. Mirštančiam labai svarbu turėti prie savęs mylimą žmogų, kuris palydėtų jį žengiant į amžinybę. Svarbu, kad būtų kas mirusį prisimintų, už jį melstųsi. Šiandien palydime Kazį į mylinčio ir gailastingo Dievo valdas. Buvo mokytojas, ruošė jaunimą gyvenimui. Aukščiausias Teisėjas spęs, kaip jam pasisekė tą uždavinį atlikti.

Kapinių koplyčioje pradžioje karstas buvo atidengtas. Žmona, duktė bei artimieji galėjo su velioniu atsisveikinti paskutiniu žvilgsniu. Uždarius karstą ir apdėjus vainikais bei gėlėmis, prie jo stovėjo 4 tautiniai drabužiais apsirebę mokiniai. Kun.Hammerich kalbėjo maldas ir sakė, jog velionis per krikštą buvo surištas ne tik su Kristaus mirtimi, bet ir su prisikėlimu. Jis nuėjo pas Tą, kuris mums amžiną gyvenimą pažadėjo. Lietuviškų giesmių melodijas vargonėliais grojo mokyt.A.Paltinas.

Prie kapo duobės su velioniu moksleivių evangelikų bei savo šeimos vardu atsisveikino kun. Fr.Skėrys. Jis prisiminė, kad su Motgabiū susipažino gimnazijoje 1955.IV.18. Tada velionis sakęs: "Ko čia atėjai. Gimnazija egzistuos tik porą metų." Bet ji pergyveno velionį, gal ir mus dar pergyvens.

Direktorius A.Šmitas atsisveikino gimnazijos ir Vokietijos LB valdybos vardu. Laidojame neeilinį tautietį. Jis buvo Lietuvos savanoris kūrėjas ir galbūt paskutinis toks Vokietijoje. Tikras savanoris kūrėjas buvo ir Vasario 16 gimnazijoje - vienas pirmųjų mokytojų, kai jos pedagogai dirbo tik už pavalgymą. Muzikas. Kūrybingiausių 20 savo gyvenimo metų atidavė mūsų mokyklai. Gimnazijos choro vedėjas. Kiekvieną šventadienį, o gegužės bei spalio mėnesiais ir kiekvieną dieną vargonavo mokinių pamaldose. Tvarkė biblioteką. Šiandien jis atėjo pas savo kolegas mokytojus - kun.Navicką, Saliamoną Antanaitį, Antaną Veršelį, Alfonsą Krivicką, Edmundą Kaciucevičių ir Vytautą Svilą -, laukiančius jo šiose kapinaitėse. (Direktorius A.Šmitas yra buvęs jo mokinytis).

Pašventinti duobė ir karstas, ant kurio pabiro gėlės ir viską naikinačios smiltys. Visi ramino, reikšdami užuojautą, ašarojančias našlę Hertą ir dukrą Rūtą Galinaitienę, su vyru atskridusius iš JAV-bių.

Visi buvo pakviesti į Vasario 16 gimnaziją pietų ir kavutės.

Velionis buvo gimęs 1898 gruodžio 22 Narto Naujienos k., Kvietišio valsč., Marijampolės apskr. Pradžios mokslą ėjo mokykloje prie dvaro, iš kurio vėliau gavo žemės kaip savanoris. 1919 išėjo į savanorius. 1922 - 1924 buvo Karo aviacijos parko ūkio skyriaus ūkvedžiu ir kartu lankė muzikos mokyklą. Ją baigęs, įstojo į St.Šimkaus vadovaujamą Klaipėdos muzikos mokyklą, kurią baigė 1930. Vienerius metus pamokytojavo Aukštadvario vid. mokykloje, persikėlė į Skuodo gimnaziją, kurioje išdirbo iki 1940.

1930 vedė Hertą Langę, su kuria susiklaukė sūnaus Laimučio ir dukters Rūtos, dabar gyvenančių JAV-bėse.

1941 repatrijavo į Vokietiją ir tuoj pat buvo paimtas į vokiečių kariuomenę, kur išbuvo iki karo pabaigos. Po karo 1945 - 1946 mokytojavo progimnazijoje Amberge, 1946 - 1949 - Rotenburge o.T., 1951 - lietuvių gimnazijoje Diepholze, kuri vėliau pavadinta Vasario 16 gimnazija ir atkelta į Hüttenfeldą. Vasario 16 gimnazijoje mokytojavo iki išėjimo į poilsį 1973.

Informacija vykstantiems į Lietuvą

Norintys vykti į Lietuvą turi išigyti vizą Lietuvos Ambasados konsuliniam skyriuje. Tam reikalinga:

1. užsienio pasas
2. užpildyta vizos anketa (2 egz).
3. 2 paso nuotraukos

- 4. banko ištrauka, paliudijanti, jog už vizas sumokėta
- 5. vokas su Jūsų adresu ir pašto ženklais registruotam pasu pasiuntimui atgal.

Vizos mokestis vienam asmeniui - 27 DM. Daugkartinė visa, galiojanti vienerius metus, kainuoja 47 DM. Skubi visa kainuoja 25 DM daugiau. Už visas vaikams taip pat reikia mokėti. Šiuos vizos mokesčius reikia pervesti į:

Deutsche Bank
BLZ 38070059
Konto Nr. 072 9558

Lietuvos Ambasados adresas:

Botschaft der Republik Litauen
Angerlander Str.108a
5300 Bonn 1

Tel. 0228 - 352027
352028
Fax. 0228 - 361731

Siunčiame vieną vizų anketos pavyzdį, kurį galite kopijavimo būdu padauginti sau ir savo pažįstamiems.

Informacija apie skrydžius iš Frankfurto/M

Šiuo metu iš Frankfurto/M Vilnių pasiekti galima šiais skrydžiais:

Lufthansa

Pirm.	Treč.	Penkt.
10.30	10.30	10.30

Lithuanian Airlines

Antr.	Ketv.	Sekm.
11.45	11.45	11.45

Austrian Airlines

Pirm.	Penkt.
09.20	09.20

(su persėdimu Vienoje)

Skrydžių laikas kartais keičiasi, todėl reikalinga informacijoje

pasitikrinti:

- Lufthansa: 069/230621
- Lietuvių ir austrų linijos: 069/25602-125

Austrian Airlines siūlo skrydžius į Vilnių pirmadieniais ir penktadieniais su persėdimu Vienoje taip pat iš šių Vokietijos miestų:

Berlin	09.50
Düsseldorf	09.15
Stuttgart	08.15
München	09.35

Informacija apie keltus

Keltas iš Mukrano veža automobilius ir keleivius į Klaipėdą kas antra diena apie 10 val. ryto. Birželio mėnesį - neporinėmis dienomis. Bendrovės telefono numeris: 038392 - 45221

Iš netoli Lübeck'o esančio miesto Neustadt taip pat galima atplaukti laivu į Klaipėdą ir kartu perkelti automobilį.

Bendrovės BALTIC SHIPPING LÜBECK telefono numeris: 0451 - 803208.

Šios bendrovės atstovė Laurinavičienė Klaipėdoje padeda turistams, nemokantiems lietuvių kalbos. Jos biure taip pat galima rezervuoti vietas grįžimui laivu atgal. Šio biuro tel. - Nr. Klaipėdoje: 40498.

Informacija apie traukinius

Traukiniai iš Berlyno į Vilnių eina:

Berlin Hbh 11.29 (Vilniuje 8.57)

Berlin/Lichtenberg 22.56 (Vilniuje 20.20)

Keliaujant traukiniu į Lietuvą, reikalinga gauti Rusijos transito vizą, kadangi traukinys pervažiuoja trumpą Baltarusijos ruožą.

Tokią informaciją apie kelionės galimybes galime pateikti šiuo metu. Svarbu žinoti, kad reisų laikas dar nėra nusistovėjęs ir turi tendenciją kaitaliotis. Todėl visuomet, planuodami kelionę, pasitikrinkite duotais telefonais, ar kas nėra pasikeitę.

INFORMACIJOMS leisti aukojai:

Albertas Lipšys iš Manizo 38 DM, Tadeuš Sartorius iš Mannheimo 21 DM, Matheus Tumaitis iš Mainzo ir dipl.inž.Alois Panzer iš Halterno po 20 DM.

R e n g i n i a i 1 9 9 2

R u g p j ū č i o 16-23 (Pasikeitė data. Anksčiau buvo skelbiama rugpjūčio 2-9) - XXXIX Europos lietuviškųjų studijų savaitė Bervange, Tiroly (Austrija) netoli Vokietijos sienos didžiuliame keturių žvaigždžių viešbutyje. Pilnas pragyvenimas dienai - 470 austrų šilingų arba 68 DM arba 41 US \$. Kambariai dviems su patogumais. Už atskirą kambarį primokama 10 DM.

Registruotis pas Ireną Joerg: A-6473 Wennis 62, įmokant registracijos mokestį 100 DM (jaunimui 50 DM) į Volksbank Kreis Bergstrasse Konto-Nr. 8.9340.02, BLZ 509 914 00, 6840 Lampertheim. Užsiregistravusieji gaus smulkia informaciją.

39-toje Studijų Savaitėje dalyvaus šie prelegentai: AT pirmininko pavaduotojas Kazimieras Motieka, ministras Darius Kuolys, ministras Algirdas Nasvytis, ambasadorius Vaidotas Antanaitis, deputatė Laima Andrikienė, prof. Alfred Bammesberger, dr.Kajetonas Čeginskas, dr.Kęstutis Girnius, lektorius Vincas Natkevičius, kompozitorius Ričardas Kabelis.

Meninę dalį atliks: solistė Laima Stepaitienė, aktorė Dalila Mackelienė.

Moderatoriai: dr.Jonas Norkaitis, dr.Kęstutis Girnius, dr.Alfonsas Kušlys, dr.Kęstutis Ivinskis.

S p a l i o 2-4 - Lietuvių kultūros instituto mokslinė konferencija ir metinis narių suvažiavimas Romuvoje (Hüttenfeld).

L a p k r i č i o 20-22 - Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimas Romuvoje (Hüttenfeld).

G a u t a p a m i n é t i

Vincas Natkevičius. JONAS GRINIUS - Žydrijo romantizmo besiilgint.

Jaunimo biblioteka. 1992. Dr.J.Griniaus monografija. 280 psl. Spausdino Sauležiečių spaustuvė Romoje. Kaina 15 DM.

Turiny: gyvenimas, dramos, estetika, literatūros kritika ir literatūros istorija. 9-ių mokslo ir 4-ių draminių veikalų sąrašas. J.Griniaus 154-ių straipsnių laikraščiuose ir žurnaluose sąrašas. 20-yje Liet. studijų savaitių skaitytų paskaitų sąrašas. 435-ių citatų ir bibliografinių pastabų sąrašas. 7 nuotraukos.Knyga gaunama pas autorių - V.Natkevičius, 6806 Viernheim, Franconvillestr. 13. Tel. 06204-77826.

=====
Litauische Volksgemeinschaft, D-6840 Lampertheim 4. Tel.06256-322. Fax 1641.
Bankverbindung: Deutsche Bank Weinheim, Konto-Nr.5817978, BLZ 670 700 10.